

Publiskā un privātā sektora partnerība noziedzības novēršanā:

PROBLĒMAS UN IETEIKUMI

Publiskā un privātā sektora partnerība sabiedrībā kļūst arvien izplatītāka, daļēji tāpēc, ka tā var izpausties dažādos veidos atkarībā no tēmas, mērķiem un partneru iesaistīšanās līmeņa. Tomēr, ņemot vērā šo partnerību daudzveidību, PPP izveide un turpināšana ir saistīta ar vairākām problēmām.

Citāts

EUCPN (2023). Publiskā un privātā sektora partnerība noziedzības novēršanā: problēmas un ieteikumi. Brisele: EUCPN.

Juridiskais paziņojums

Šis publikācijas saturs ne vienmēr atspoguļo kādas ES dalībvalsts vai kādas Eiropas Savienības vai Eiropas Kopienu aģentūras vai iestādes oficiālo viedokli.

Autors

Sāra Bosmane (Sarah Bosman), EUCPN sekretariāta pētniecības speciāliste.

Satura rādītājs

<u>Ievads</u>	4
<u>Partnerības veidošana</u>	6
Prioritāšu saskaņošana un kopīgu mērķu izvirzīšana	7
Uzticības veidošana	9
<u>Partnerības darbs</u>	10
Efektīvas partnerattiecības	12
Nepārtrauktības nodrošināšana	13
(Nesaderīgas) informācijas kopīgošana	15
<u>Partnerības kultūra</u>	17
Uz partnerību orientēta kultūra	18
Eiropas PPP iespējas	19
<u>Secinājums</u>	21
<u>Nobeiguma piezīmes</u>	22

Ievads

Publikā un privātā sektora partnerība (PPP) ir vienošanās starp publisko(-ajiem) dalībnieku(-iem) (piemēram, valdību, pašvaldību vai tiesībaizsardzības iestādēm) un vienu vai vairākiem privātiem dalībniekiem (piemēram, maziem un/vai lieliem uzņēmumiem un uzņēmējiem). Šajā dokumentā nav iekļautas partnerības ar bezpeļņas organizācijām, piemēram, NVO. Tāpēc privātie dalībnieki tiek klasificēti kā peļņas apvienības.¹ Tomēr tas nemazina vērtīgo lomu, kāda bezpeļņas organizācijām var būt PPP izveidē un/vai turpināšanā, jo tām bieži vien ir attiecīgas zināšanas un sakari uzņēmējdarbības jomā.

Nav noteiktas vai vispāratzītas PPP definīcijas, jo PPP var būt dažādas atkarībā no to mērķiem, struktūras, darbības jomas utt.² Tomēr tās piedāvā vērtīgu alternatīvu tradicionālajiem publiskā iepirkuma projektiem, jo PPP var nodrošināt papildu finansējumu un ļauj apvienot publiskā un privātā sektora pieredzi.³ Tomēr mums joprojām jābūt piesardzīgiem, lai visus sadarbības veidus neuzskatītu par partnerību. Pastāv dažāda veida alianses, kurās

partneri viens otru papildina, apmainās ar informāciju vai neregulāri kopīgi organizē kādu pasākumu. Savukārt efektīva PPP izpaužas kā ilgstoša sadarbība, kurā visi partneri uzņemas konkrētus uzdevumus, lai sasniegtu kopīgus un ilgstošus mērķus.

Šeit ir izklāstīti galvenie secinājumi par PPP īstenošanu noziedzības novēršanas jomā:

PPP VEIDOŠANA

- > **Prioritāšu saskaņošana, lai sasniegtu kopīgus mērķus:** Ir svarīgi iepriekš skaidri definēt PPP mērķi, lai izvirzītu kopīgus mērķus un uzdevumus, kas būtu izpildāmi visiem iesaistītajiem partneriem.
- > **Uzticības veidošana:** Uzticības trūkumu, ko rada aizspriedumi, varas nelīdzsvarotība vai atšķirīgas vērtības un normas, var novērst, nodrošinot savstarpēju pārliecību un pamata paļāvību, piemēram, rīkojot regulāras tikšanās klātienē, lai veidotu profesionālas attiecības.

PPP DARBOJAS

- > **Efektīvas partnerattiecības:** Efektīvu sadarbību var panākt, partnerībā formāli izveidojot skaidrus darba mehānismus un saziņas sistēmu.
- > **Nepārtrauktības nodrošināšana:** Visu partneru lomu, uzdevumu un pienākumu skaidra definēšana veicinās PPP nepārtrauktību un darbību.
- > **(Nesaderīgu) datu kopīgošana:** Pielāgotām politikas pārmaiņām jābūt vērstām uz likumdošanas, organizatorisko vai tehnisko šķēršļu mazināšanu datu apmaiņas kanāliem.

PPP KULTŪRA

- > **uz partnerību orientēta kultūra:** politikas instrumentiem ir jāveicina PPP standartizācija un pārredzamība gan valsts, gan Eiropas līmenī.

Šīs publikācijas galvenā mērķauditorija ir politikas veidotāji vietējā, valsts un Eiropas līmenī. Viņi parasti ir atbildīgi par prioritāšu noteikšanu, tiesību aktu īstenošanu un plaša mēroga profilakses pasākumu uzsākšanu. Pievēršot lielāku uzmanību PPP, var radīt vairāk iespēju sadarbībai ar privātiem partneriem.

Partnerības veidošana

PPP var veidot dažādos veidos. Viena no iespējām ir izpildīt septiņus soļus, kas veido CLAIMED sistēmu. CLAIMED (clarify, locate, alert, inform, motivate, empower and direct) mērķis ir mobilizēt partnerus iesaistīties noziedzības novēršanas iniciatīvās.⁴

Pirmais solis ir noskaidrot visu iesaistīto personu uzdevumus un lomas. Piemēram, pilsēta vēlas risināt automašīnu zādzību problēmu savā teritorijā. Pamatojoties uz iepriekš veiktu analīzi, tā konstatēja, ka ir nepieciešama iedzīvotāju rīcība, lai labāk aizsargātu savus automobiļus, apvienojumā ar pilsētas pilsētplānošanas departamenta centieniem risināt karsto punktu problēmu, kā arī atbalstu no ražotājiem, kas rada īpašas slēdzenes kā papildu mērķa nocietināšanas līdzekli. Parasti šādus sagatavošanās pasākumus ideālā variantā veic atbildīgais publiskais partneris, jo bieži vien tie ir saistīti ar ilgtermiņa politikas mērķiem.⁵ Tomēr šajos agrīnajos posmos var konsultēties ar tādām ieinteresētajām personām kā arodbiedrības, NVO vai privātā sektora galvenajiem pārstāvjiem, lai sniegtu informāciju.⁶

Otrkārt, ir jāatrod attiecīgie partneri. Tas nozīmē atrast ražotājus vai drošības uzņēmumus, kas ražo efektīvas slēdzenes vai imobilaizerus, un sazināties ar iedzīvotāju apvienībām, lai uzrunātu riskam pakļauto automašīnu īpašniekus, kas atrodas karstajos punktos vai to tuvumā. Praktiskā līmenī pilsētas dome varētu organizēt semināru vai sanāksmi, ar kuras palīdzību tā varētu iepazīstināt dažādus uzņēmumus ar savu plānu un mērķiem. Pēc tam var plānot neliela mēroga sanāksmes, lai uzsāktu sadarbību.⁷ NVO un pilsoniskās sabiedrības grupas var ne tikai tieši vērsties pie privātā sektora, bet arī sniegt savu ieguldījumu, jo tām bieži vien ir sakari ar privātiem partneriem, kas varētu palīdzēt tos piesaistīt.⁸

Veidojot saikni ar privātiem partneriem, riska novērtējums var atvieglot piemērotu kandidātu apzināšanu. Riska novērtējuma mērķis ir novērtēt, kuri partneri būtu jāiekļauj vai no kuriem būtu jāizvairās un kādu ieguldījumu tie varētu dot PPP. Tas var ietvert arī uzņēmuma pagātnes izpēti, vai tas ir vai ir bijis saistīts ar citām partnerībām, kas būtu piemērots kontaktpunkts, kuru iesaistīt partnerībā, utt.⁹ Piemērs ir atrodams PACI (Pasaulē Ekonomikas foruma Partnerības pret korupciju iniciatīvas) Labas prakses vadlīnijās par trešo personu padziļinātas izpētes veikšanu. Šīs vadlīnijas kalpo kā rīks organizācijām, lai atpazītu un izvairītos no apšaubāmām trešām personām.¹⁰

Saistīts izaicinājums, veidojot partnerību, ir objektivitāte. Daudziem publiskā sektora dalībniekiem ir jāsaglabā neatkarība, un tie nevar dot priekšroku kādam konkrētam uzņēmumam vai organizācijai. Risinājums varētu būt partnerība ar visaptverošu iestādi, nevis ar konkrētiem uzņēmumiem. Turpinot ilustrāciju, tā vietā, lai izvēlētos atsevišķu ražotāju, šī pilsētas dome varētu vērsties pie automobiļu rūpniecības federācijas, lai izvairītos no neobjektivitātes.

Tomēr nepietiek tikai ar partneru atrašanu. Būs nepieciešami mobilizācijas paņēmieni, lai tos informētu par to, kā viņi var ne tikai dot savu ieguldījumu, bet arī gūt labumu no šīs partnerības. Lai to izdarītu, cilvēki ir jāinformē par problēmas būtību, apmēru un cēloņsakarībām, un dažiem var būt nepieciešama papildu motivācija. Īpaši privāto dalībnieku gadījumā var būt svarīgi izmantot stimulus. Partnerus var arī pilnvarot. Šajā piemērā vietējās iedzīvotāju apvienības varētu gūt labumu no organizatoriskā atbalsta, lai izplatītu automašīnu slēdzenes. Visbeidzot, iniciatori virza partnerību uz izvēršamo mērķu sasniegšanu.¹¹

Prioritāšu saskaņošana un kopīgu mērķu izvirzīšana.

Lai izveidotu efektīvu PPP, visiem partneriem ir jāaskaņo savas prioritātes, cenšoties sasniegt skaidrus un kopīgus mērķus. Lai to panāktu, partneriem ir atklāti jāpaziņo, kāpēc viņi ir iesaistījušies un ko viņi vēlas sasniegt, jo PPP izveides iemesli bieži vien ir ļoti dažādi. To iemesls var būt ekonomiskas intereses vai arī tas, ka jaunie tiesību akti paredz privātā un publiskā sektora sadarbību. Vēl viens svarīgs virzītājspēks ir sociālā interese, piemēram, kad konkrēta nozare vai iestāde izvirza jautājumu politiskajā dienaskārtībā.¹² Līdz ar to, kamēr publiskie partneri parasti ir ieinteresēti sniegt pakalpojumus iedzīvotājiem un sabiedrībai, privātie partneri parasti cenšas gūt peļņu, piedāvājot produktu vai pakalpojumu saviem klientiem. Abām kontinuitātes pusēm ir jāatrod kopīgas prioritātes.¹³

Lai saskaņotu dažādas jomas, ir jāizstrādā kopīgs pamats. Piemēram, zādzība no mājokļa ir noziegums, kas ietekmē sabiedrību kopumā. Cietušie zaudē savas mantas; tiesībsargāšanas iestādēm ir jāizseko un jāatgūst nozagtās mantas, un apdrošināšanas sabiedrībām ir jāsniedz kompensācija par zaudējumiem un zaudētajiem priekšmetiem. Šajā piemērā kopīgs pamats ir tas, ka visas puses vēlas novērst ielaušanos, piemēram, pastiprinot drošības pasākumus iedzīvotāju mājās un to apkārtnē. Tiesībsargāšanas iestādes un pašvaldības var informēt apkaimes iedzīvotājus par efektīviem preventīviem pasākumiem (piemēram, durvju slēdzenēm un āra automātisko apgaismojumu) vai nosūtīt viņus pie privātiem partneriem, kas piedāvā šādus produktus. No otras puses, apdrošināšanas sabiedrības var piešķirt atlaides mājokļu īpašniekiem, kas ir īstenojuši konkrētus preventīvus pasākumus, tādējādi radot abpusēji izdevīgu situāciju visām iesaistītajām pusēm.¹⁴

STAD in Europe projekts

Projekts STAD in Europe (SiE) ir vērsts uz smagu epizodisku alkohola lietošanu jauniešu vidū. Tajā izmanto kopienas pieeju (STAD), kas tika izstrādāta Stokholmā un pēc tam izmēģināta sešās citās vietās (Nīderlandē, Slovēnijā, Čehijā, Spānijā, Spānijā, Vācijā un Apvienotajā Karalistē). Šo projektu mērķis ir ierobežot alkohola pieejamību četrās sabiedrības jomās: naktsdzīves zonā, festivālos, publiskajā vidē (piemēram, parkos un pludmalēs) un privātajā vidē (piemēram, mājās). Tajos tika izmantota sabiedrības mobilizācija, stingrāka noteikumu izpilde un apmācība par atbildīgu alkohola pasniegšanu. Stokholmā tā rezultātā samazinājās pārmērīga alkohola lietošana, samazinājās nepilngadīgo alkohola lietošana un ar alkoholu saistītās agresijas gadījumu skaits.

Šajā projektā liela nozīme bija daudzu aģentūru partnerībām. Iesaistītie partneri atšķīrās atkarībā no projekta vietas. Galvenokārt tika iesaistītas vietējās pašvaldības, veselības dienesti, tiesībsardzības iestādes, sabiedrības veselības darbinieki, skolas, pasākumu vietu īpašnieki un vadītāji, kā arī lielveikali. Tika konstatēts, ka esošās sociālās struktūras atviegloja kopienas mobilizāciju. Tā tas bija Slovēnijā, kur pastāvēja vietējās rīcības grupas, kas pievērsās atkarībām un kurās bija iesaistītas daudzas vajadzīgās ieinteresētās personas.

Turklāt vairākas nakts izklaides vietas baidījās zaudēt pārdošanas apjomus vai arī nevēlējās īstenot jaunus pasākumus, ja vien tas nebija noteikts ar likumu. Izrādījās, ka naktspatversmēs ir nepieciešama apmācība par jautājumiem, kas saistīti ar alkohola pārdošanu nepilngadīgajiem, kā arī par plašākām sekām, kādas tas var radīt sabiedrībai. Turklāt, pielāgojot pašreizējos alkohola pārdošanas paņēmienus un piedāvājot nepilngadīgajiem vairāk bezalkoholisko dzērienu, var novērst pārdošanas zaudējumu risku.¹⁵

Uzziniet vairāk: Par SiE - STAD Eiropā.

Gan publiskā, gan privātā sektora dalībnieki var vilcināties piedalīties PPP. Tāpēc ir svarīgi, lai publiskajiem partneriem būtu skaidrs redzējums par to, ko PPP vēlas sasniegt, savukārt PPP tēmai jābūt jēgpilnai arī iesaistāmajiem privātajiem partneriem.¹⁶ Stimulu izmantošana varētu stimulēt privāto sektoru apvienot spēkus. Pirmkārt, tiesību aktos noteiktā prasība izveidot PPP bieži vien pati par sevi ir stimuls. Tas regulāri attiecas uz kibernetizācijas jomu, kurā uzņēmumiem, piemēram, Meta vai Twitter, tiek prasīts veikt pasākumus pret vardarbību tiešsaistē, piemēram, naida runu. Lai gan likumdošanas prasība

automātiski nerada PPP, tā tomēr savieno publiskā un privātā sektora dalībniekus un, iespējams, nodrošina pamatu turpmākai sadarbībai.

Vēl viens stimuls ir saistīts ar ekonomiskajiem ieguvumiem, ko PPP var palīdzēt nodrošināt. Piemēram, sabiedriskās kārtības uzlabošana (piemēram, atkritumu daudzuma samazināšana vai drošāku ielu izveide) uzlabo apkārtni, kurā atrodas uzņēmuma birojs, tādējādi padarot to drošāku un patīkamāku klientiem. Vēl viena iespēja varētu būt dotāciju, subsīdiu vai nodokļu

atvieglotumu piešķiršana uzņēmumiem, kas sniedz ieguldījumu sabiedrības labā. Turklāt partnerības var uzlabot organizācijas iekšējo un ārējo reputāciju. Ceļojumu aģentūras var palīdzēt tiesībaizsardzības iestādēm, ziņojot par aizdomīgiem ekspluatācijas vai cilvēku tirdzniecības gadījumiem. Negatīva publicitāte var nopietni kaitēt ceļojumu aģentūrai, savukārt stāsti par novērstiem bērnu ekspluatācijas gadījumiem potenciāli var radīt pozitīvu atspoguļojumu plašsaziņas līdzekļos. Radot labu reputāciju, var palielināties klientu skaits, kā arī piesaistīt jaunus darbiniekus. Turklāt, sniedzot darbiniekiem sajūtu, ka viņi sniedz ieguldījumu prosociālā pasākumā, palīdz radīt lepnuma sajūtu, kā arī lojalitāti pret uzņēmumu.¹⁷

Uzticības veidošana

Iespējams, lielākais izaicinājums, veidojot PPP, ir uzticības veidošana starp partneriem. Lai panāktu pozitīvas darba attiecības, ir nepieciešama pamata uzticēšanās starp visiem, kas piedalās partnerībā. Jo īpaši drošības jomā organizācijas var nevēlēties dalīties ar noteikta veida informāciju, tāpēc savstarpēju garantiju sniegšanai var būt vēl svarīgāka loma, lai nodrošinātu konfidencialitāti starp partneriem.¹⁸ Lai gan jau PPP sākumā ir nepieciešama pamata uzticēšanās, ir nepieciešams laiks, lai izveidotu uzticības attiecības. Tāpēc PPP izveide bieži vien sākas ar virkni nelielu soļu (piemēram, sanāksmēm, neformālām diskusijām vai kopīgām darbībām), kas citu partneru acīs liecina par uzticamību, integritāti vai kompetenci.¹⁹

Tomēr ir daudz problēmu, kas jau no paša sākuma mazina partneru savstarpējo uzticēšanos. Viena no būtiskākajām grūtībām ir pastāvošie aizspriedumi gan attiecībā uz publisko, gan privāto sektoru.²⁰ Piemēram, bieži sastopamas bažas par to, ka privātie partneri virzīs partnerību uz savām komerciālajām interesēm.²¹ Šis aizspriedums ir saistīts ar to, ka uzticēšanās nav saistīta tikai ar starppersonu attiecībām. To ietekmē arī organizatoriskās normas un vērtības, ko katra persona ieviesusi savā darbā. Tas, vai partneri uzticas viens otram un vai viņi uzticas savai organizācijai, ir divi dažādi jautājumi.²² Runājot par risinājumu, partneri var, ciktāl iespējams, atteikties no savām organizatoriskajām lomām, lai pilnībā koncentrētos uz iepriekš noteiktajiem mērķiem. Vienlaikus tas var mazināt pastāvošos aizspriedumus un rosināt atklātākas diskusijas.

Tiklīdz ir izveidota elementāra uzticēšanās, nākamais solis ir saglabāt šo uzticēšanos. Tas prasa nepārtrauktu un apzinātu apņemšanos, un tā var viegli izzust, piemēram,

ja esošai sadarbībai pievienojas jauni partneri vai ja esošie partneri nav pietiekami iesaistīti.²³ Lai nodrošinātu uzticības nepārtrauktību, ļoti svarīga ir regulāra, vēlama tieša, personīga apmaiņa, jo tā rada daudz jēgpilnāku mijiedarbību nekā tā, kas notiek tikai rakstiskā vai tiešsaistes saziņā. Klātienē apmaiņa dod iespēju rīkot arī sabiedriskus pasākumus, kuros partneri var iepazīties viens ar otru un veidot formālas (un neformālas) saiknes. Turklāt regulāras tikšanās (plānotas, vienojoties ar visiem dalībniekiem) uzliek partneriem pienākumu

Both public and private actors might be hesitant to take part in a PPP. It is therefore important that the public partners have a clear vision of what the PPP aims to achieve, while the topic of the PPP should also make sense for the private partners that are to be involved.

sistemātiski iesaistīties. Tomēr ir svarīgi paturēt prātā, ka pārāk daudz tikšanos var kļūt par dalībnieku kairinājuma avotu. Alternatīvas iespējas ir tematiskās diskusijas, kurās dalībnieki apmainās ar informāciju par konkrētām apakštēmām, vai kopīgi mācību pasākumi, kuru laikā dalībnieki pēta, kā dažādas jomas var būt savstarpēji saistītas.²⁴

Nobeigumā vēlos teikt, ka visas partnerības ir dinamiskas un attīstīsies visā to pastāvēšanas laikā. Lai gan uzticēšanās ir nepieciešams faktors partnerības veidošanā, ar to nepietiek, lai nodrošinātu partnerības efektīvu darbību. Tam ir nepieciešamas arī organizatoriskās struktūras, kas vērstas uz efektīvu sadarbību kopumā.²⁵

Partnerības darbs

PPP ir dažādas formas, veidi un sarežģītības pakāpes. Džeimss Ostins (James Austin) ir izveidojis sadarbības nepārtrauktību, lai klasificētu PPP, pamatojoties uz to misiju, saistību līmeni, resursu daudzumu, darbību klāstu un mijiedarbības līmeni (sk. 1. attēlu). Tas sastāv no trim komponentiem un palīdz klasificēt partnerības stratēģiskā veidā. Filantropijas posmā mijiedarbība starp partneriem ir minimāla un galvenokārt izpaužas kā līdzekļi, ko viens partneris sniedz otram. Tā notiek, piemēram, kad izdevniecība finansē materiālus, ko skolas var izmantot savā programmā pret iebiedēšanu.

Darījumu posms ietver padziļinātu sadarbību, piemēram, resursu apmaiņu, lai organizētu pasākumus vai radītu rīkus. Kā piemēru var minēt vietējo noziedzības novēršanas padomi Nakā (Zviedrija), kas izmanto darba grupas, lai palielinātu vietējo drošību. Šajās darba grupās ietilpst dažādu nozaru un struktūru pārstāvji, piemēram, tiesībsargāšanas iestāžu, skolu, vietējo uzņēmumu, tirdzniecības centru, īpašumu asociāciju pārstāvji. Tās

tiekas sešas reizes gadā un pievēršas savstarpējiem vietējiem jautājumiem, piemēram, atkritumu izvešanai un sabiedriskās kārtības traucēšanai.²⁶ Tomēr to uzmanības lokā un darbībā joprojām ir tikai viņu pašu darbības joma.

Visbeidzot, integrācijas posmā ietilpst partnerības, kas pilnībā vai daļēji apvienojušas savu misiju un darbības. Šādas kopīgas iniciatīvas ir augstākais stratēģiskās sadarbības līmenis.²⁷ Kā piemēru var minēt Roterdamas ostas un blakus esošās rūpnieciskās zonas PPP, ko sauc par Vienoto rūpniecības un ostas ugunsdzēsības dienestu. Šī organizācija apvieno valsts ugunsdzēsības dienesta uzdevumus ar rūpniecības uzņēmumu ugunsdzēsības dienestiem un sniedz savstarpēju palīdzību Roterdamas pilsētai, ostai, netālajai Rozenburgas pašvaldībai, kā arī vairāk nekā 50 Seveso uzņēmumiem (t. i., korporācijām, kas apstrādā, ražo vai uzglabā bīstamas vielas, piemēram, naftas pārstrādes rūpnīcas vai naftas noliktavas).²⁸

1. attēls: Sadarbības nepārtrauktība (Austin, 2000).

PPP iniciatora un iesaistīto partneru ziņā ir izlemt, kāda veida PPP viņi vēlas veidot, pamatojoties uz savām vajadzībām un mērķiem. Tomēr ir ierasts, ka partnerības laika gaitā attīstās, piemēram, ja tiek īstenots vairāk pasākumu, kļūst nepieciešams augstāks iesaistīšanās līmenis. Jebkurā gadījumā efektīvai darbībai partnerībā ir nepieciešams pamats, bet pastāvīgs partneru iesaistīšanās līmenis.²⁹

Efektīvas partnerattiecības

Lai veidotu jēgpilnu dialogu un sasniegtu iepriekš noteiktos mērķus, ir nepieciešamas labas darba attiecības starp visiem partneriem. Mērķus var sasniegt tikai tad, ja paļaujas uz citu partneru ieguldījumu un kompetenci. Efektīva sadarbība būs atkarīga no uzticības līmeņa, vadības kompetences, sadarbības mehānismiem un komunikācijas stratēģijas partnerības ietvaros.³⁰

būt dažādas formas, sākot no saprašanās memoranda vai rīcības kodeksa līdz kopīgam misijas paziņojumam vai jebkuram citam standartizētam līgumam. Atkarībā no vēlamā formalitātes līmeņa tajā jāiekļauj dažādi jautājumi. Tas var būt gan vispārējs līgums, kurā aprakstīta partnerība un tās darbības joma, gan noteikta deklarācija, kurā norādīti visu partneru mērķi, darbības un pienākumi.³¹

Iesaistītajiem partneriem ieteicams noslēgt sava veida līgumu, lai oficiāli nodibinātu partnerību. Šim līgumam var

Sofielunda pieeja

2014. gadā tika izveidota vietējā tikla asociācija Malmes Sofielundas rajonā. Asociācijā sadarbojas Malmes pilsēta un tās pilsētplānošanas departaments, policija, irnieku-īpašnieku apvienība, nekustamā īpašuma īpašnieki, bankas un uzņēmumi. Tās izveide bija saistīta ar plašo noziedzības problēmu, sākot ar grafiti un vandālismu un beidzot ar atklātu narkotiku tirdzniecību, ar ko saskaras Sofielunda.

Viņi koncentrējas uz diviem galvenajiem jautājumiem: drošības un tīrības uzlabošanu. Konkrēti pasākumi ietvēra drošības kameras un policijas klātbūtni ielās, vietējo iedzīvotāju drošības pastaigas un sakopšanas patruļas, kā arī iedzīvotāju izglītošanas mācības, ko organizēja vietējie ugunsdzēsības dienesti un apdrošināšanas sabiedrības.

Šī pieeja kalpo kā atbilstošs PPP piemērs, jo ar to Zviedrijā tika ieviesta jauna veida partnerība, kurā katram partnerim bija skaidri noteikti pienākumi. Lai gan pilsēta finansēja pilsētas attīstības koordinātorus, kas darbojās kā asociācijas darbības vadītāji, direktoru valdē bija kooptēti locekļi no partnerorganizācijām (t. i., atkritumu izvešanas organizācijas, glābšanas dienestiem un tiesībaizsardzības iestādēm). Tas nodrošināja visaptverošas diskusijas, kuru rezultātā ātri tika pieņemti lēmumi, ko atbalstīja visi partneri.

Uzziniet vairāk par projektu un partnerību: Sofielunda pieeja | EUCPN.

By defining the structure of a PPP, all actors, organisations and departments included will have clear mandates and will know who is responsible for which task. This, in turn, can clarify the levels of accountability towards each other but also towards the wider public.

Arī PPP struktūrai ir jābūt skaidri definētai, lai visi dalībnieki saprastu viens otra lomu un lai visiem būtu jāstrādā kopā kopīgu un savstarpēji noteiktu mērķu sasniegšanai.³² Tas ir svarīgi, lai nodrošinātu, ka atsevišķi dalībnieki nezaudē savu identitāti. Organizatoriskā shēma nodrošinās pieejamu pārskatu par visiem partneriem, viņu amatiem un pienākumiem. Šādas shēmas var atšķirties atkarībā no tā, cik liela, formāla un strukturēta ir PPP. Mazas neformālas partnerības gadījumā var pietikt ar tabulu, kurā uzskaitīti katra dalībnieka uzdevumi.³³ Lielākām PPP, iespējams, būs nepieciešama sarežģītāka organogramma. Izmantojot Sofielund kā piemēru, direktoru padome varētu tikt apzīmēta kā vadības līmenis diagrammas augšpusē. Operatīvie dalībnieki šajā gadījumā ir pilsētas attīstības koordinatori, kurus finansē pilsēta un kuri būtu izvietoti apakšā. Visbeidzot, nāk saistītās ieinteresētās personas, piemēram, darba grupas vai konsultatīvās padomes, kas šajā gadījumā var būt irnieku-īpašnieku apvienības, nekustamā īpašuma īpašnieki un citi uzņēmumi.

Definējot PPP struktūru, visiem iesaistītajiem dalībniekiem, organizācijām un struktūrvienībām būs skaidri noteikti uzdevumi un būs skaidrs, kurš par kādu uzdevumu ir atbildīgs. Tas, savukārt, var precizēt atbildības līmeņus ne tikai vienam pret otru, bet arī pret plašāku sabiedrību.

Nepārtrauktības nodrošināšana

Ir svarīgi, lai publiskā un privātā sektora partnerība būtu noturīga, lai sasniegtu iepriekš noteiktos rezultātus. Īpaši profilakses gadījumā partnerības bieži vien ir ilgtermiņa ieguldījumi, tāpēc to rezultāti nebūs redzami uzreiz.³⁴ Runājot par nepārtrauktību, ir svarīgi daži galvenie aspekti. Regulāra, bet ne pārmērīga saziņa nodrošina nepārtrauktu ziņošanu un ļauj veikt korekcijas, kad un kur tas ir nepieciešams. Efektīvi uzraudzības instrumenti (piemēram, standartizēti progresa ziņojumi un turpmākas sanāksmes) atvieglo uzskaiti un nodrošina, ka partnerība joprojām ir efektīva un sniedz iepriekš noteiktos rezultātus. . .³⁵

Lai PPP paliktu nemainīga, tās resursiem jābūt pietiekamiem un garantētiem ilgtermiņā. Šādi resursi ietver laiku, personālu un finansējumu.³⁶ Finansējumam jābūt ilgtspējīgam, lai PPP varētu uzsākt ilgtermiņa sadarbību, neuztraucoties un nepielāgojot savu darbību ierobežota budžeta dēļ.³⁷ Partnerībā iesaistītajām personām ir jābūt pietiekami daudz laika, jo īpaši tad, ja viņi šo lomu apvieno ar savu ikdienas darbu.³⁸ Turklāt, lai nodrošinātu pārstāvības un saistību nepārtrauktību, ir skaidri jādokumentē procesi, lai noteiktu, cik daudz laika ir nepieciešams PPP dalībai un kāds ir vēlams saistību līmenis. . .³⁹

Vietējās noziedzības novēršanas padomes

Vietējās noziedzības novēršanas padomes, kopīgi pieņemot lēmumus, veido noziedzības novēršanas un drošības stratēģijas konkrētos reģionos vai pilsētās. Tajās parasti ir iesaistīti dažādi dalībnieki, piemēram, pilsētas dome, vietējās tiesībsardzības iestādes un mērs. Tomēr dažās vietējās padomēs ir iesaistīti arī privāti dalībnieki, piemēram, iedzīvotāju un mājokļu asociācijas, vietējie uzņēmumi vai sabiedriskā transporta operatori.

2020. gadā projekta Be Secure Feel Secure (BSFS) ietvaros Pirejā (Grieķijā) tika izveidota vietējā noziedzības novēršanas padome. Lai gan Pirejas padome, šķiet, darbojas efektīvi, tās darbības sākumposmā tā saskārās ar zināmām grūtībām:⁴⁰

- > visu partneru iesaistes uzturēšana;
- > nepietiekama valstu valdību iesaiste;
- > Grūtības nodrošināt ilgtermiņa nepārtrauktību un turpmākos pasākumus, daļēji nepietiekamas un nekoncekventas iekšējās saziņas dēļ;
- > personāla un naudas līdzekļu trūkums;
- > nepietiekama iedzīvotāju līdzdalība pasākumu izstrādē un īstenošanā.

Rezultātā BSFS projekta ietvaros tika apzinātas dažas galvenās atziņas, veidojot tādas partnerības kā vietējās noziedzības novēršanas padomes:

- > Skaidri noskaidrojiet un sarindojiet partnerības galvenās prioritātes;
- > Koncentrējieties uz ierobežotu darbību un mērķu skaitu, lai nodrošinātu, ka tie patiešām tiks īstenoti;
- > Pieņemiet vienkāršus un pamanāmus sadarbības mehānismus;
- > Pārliecinieties, ka visi partneri vēlas un spēj uzraudzīt un novērtēt partnerību.

Uzziniet vairāk par to BSFS Noziedzības novēršanas vietējās padomes vietnē:

Noziedzības novēršanas vietējā padome: labas pārvaldības eksperiments noziedzības novēršanai - Be Secure Feel Secure (BSFS) (bsfs-piraeus.eu)

Nobeigumā jāsecina, ka resursiem ne tikai jābūt nemainīgiem, bet tie arī efektīvi jāizmanto. Ja finansējums ir garantēts, bet partneri nav apņēmības, partnerība joprojām būs neveiksmīga un nedos vērtīgus rezultātus. No otras puses, ja partneri ir apņēmības pilni, bet nav

pieejams finansējums, lai atbalstītu viņu darbību, tiks sasniegts maz. Audits, uzraudzība un (plāna) novērtēšana var palīdzēt nodrošināt nepārtrauktību un saglabāt pārskatu par to, kuri resursi un kā tiek izmantoti.

(Nesaderīgas) informācijas kopīgošana

Kad runa ir par datu koplietošanu, parasti rodas divas problēmas. Pirmā ir saistīta ar nesaderīgiem datu veidiem. Dažas partnerības cenšas sadarboties, taču to rīcībā esošie mehānismi nav savstarpēji saskaņoti. Tas var rasties likumdošanas šķēršļu dēļ, kas nosaka, ka datu koplietošana ir ierobežota līdz īpašiem nosacījumiem vai konkrētiem uzdevumiem, vai arī var rasties organizatorisku un tehnisku iemeslu dēļ gadījumos, kad nepieciešamo IT struktūru izveide vai pielāgošana ir pārāk dārga. .⁴¹

Piemēram, Šengenas Informācijas sistēma (SIS) ir datubāze, ko izmanto drošības un robežu pārvaldības

nolūkos Eiropā un kurā iekļauti dati par meklēšanā esošām vai pazudušām personām, kā arī pazaudētiem un nozagtiem priekšmetiem. Policija var ievadīt nozagtas laivas korpusa numuru, un, ja nozagtā laiva tiek atrasta jebkurā ES vietā, par to tiek izdots brīdinājums.⁴² Tomēr ne visas valstu datubāzes ir saskaņotas ar SIS, un tas nozīmē, ka dažas valstis, piemēram, katrai nozagtajai laivai var piesaistīt tikai vienu korpusa numuru, tā vietā, lai attiecīgajam priekšmetam varētu piesaistīt vairākus identifikācijas numurus. Šajā gadījumā nav nepieciešams atjaunināt tiesību aktus, un nepieciešamās tehnoloģiskās struktūras jau pastāv Eiropas līmenī. Ir tikai jāsaskaņo katras valsts datubāze ar tās Eiropas variantu.

CIRCAMP programma

Ar bērnu seksuālu izmantošanu internetā saistītā projekta (CIRCAMP) programma ir COSPOL (visaptveroša policijas operatīvā stratēģiskā plānošana) iniciatīva, kuras mērķis ir rast risinājumu bērnu seksuālai izmantošanai tiešsaistē. Tā ietvēra partnerību starp tiesībsardzības iestādēm, NVO un peļņu gūstošiem uzņēmumiem (interneta pakalpojumu sniedzējiem un finanšu iestādēm). Viens no tās galvenajiem mērķiem bija ieviest bērnu seksuālās izmantošanas novēršanas filtru (Child Sexual Abuse Anti-Distribution Filter, CSAADF), kas novērš piekļuvi bērnu seksuālās izmantošanas attēliem tiešsaistē.

Šo tīmekļa filtru izveidoja Telenor, liels digitālo pakalpojumu sniedzējs Norvēģijā, kas sniedz mobilos un TV pakalpojumus. Viena no ar šo filtru saistītajām problēmām ir tā, ka atšķirīgie valstu tiesību akti kopā ar vispārējām bažām par privātumu neļāva to visaptveroši ieviest citās Eiropas dalībvalstīs. CIRCAMP nācās rast alternatīvus, katrai valstij pielāgotus risinājumus, kas atbilstu katras valsts kontekstam. Tā vietā, lai uzstādītu automatisko filtru, dažas valstis izvēlējās, ka tiesībsardzības iestāžu darbinieki pirms bloķēšanas apstiprina šādu materiālu klātbūtni tīmekļa vietnē. Citās valstīs, lai izvairītos no tā, ka valdība ierobežo tiešsaistes saturu, tās sadarbojās ar NVO, lai izveidotu melno sarakstu. Apvienotajā Karalistē šādu melno sarakstu uzturēja Internet Watch Foundation, un tas tika nodots tiesībsardzības iestādēm un interneta pakalpojumu sniedzējiem.⁴³

Uzziniet vairāk: Vairāk informācijas par tiešsaistes filtru pret bērnu pornogrāfiju | Telenor.

Otra problēma ir saistīta ar daudzu cilvēku, organizāciju vai nozaru nevēlēšanos dalīties datos ar citiem, jo tas var viegli kļūt par konfidencialitātes vai privātuma pārkāpumu.⁴⁴ Tāpēc ir svarīgi līdzsvarot datu kopīgas lietošanas priekšrocības un riskus, t. i., likumdošanas un privātuma ierobežojumus un sabiedrības intereses. Tas prasīs ievērojamus centienus politikas līmenī, lai, piemēram, samazinātu nevajadzīgus šķēršļus pārrobežu datu apmaiņai vai sniegtu pamatnostādnes konkrētām nozarēm.

Viens no veidiem, kā kontrolēt datu koplietošanu, ir piecu drošības sistēmu sistēma. Katrs "drošais" ietver jautājumus, lai novērtētu konkrētu informācijas izpaušanas riska aspektu. Lai gan šīs sistēmas mērķis ir veicināt drošu datu kopīgu lietošanu, tā izvairās no pārmērīga regulējuma. Pieci aspekti ir šādi:⁴⁵

- **1. Drošas personas:** vai lietotājs ir pilnvarots piekļūt datiem un tos izmantot?
- **2. Droši projekti:** vai dati tiks izmantoti piemērotam mērķim?
- **3. Drošie iestatījumi:** vai piekļuves vide (piemēram, nepieciešamība pēc personīgas autentifikācijas, IT uzraudzība, slēgta telpa birojā) novērš neatļautu izmantošanu?
- **4. Datu drošība:** vai datiem ir piemērota atbilstoša un pietiekama aizsardzība?
- **5. Droši rezultāti:** kam būs pieejami rezultāti un (kā) tie tiks koplietoti?

Atgriežoties pie iepriekšējā piemēra, ja tiesībaizsardzības iestādes sastaptos ar nozagtu dzinēju, kas nav saistīts ar SIS, tās varētu pieprasīt nepieciešamo informāciju no automobiļu ražotājiem vai tirgotājiem kā alternatīvu pēdējā īpašnieka identificēšanai un, cerams, atrast atbilstību. Šajā gadījumā gan tiesībaizsardzības iestādes, gan tirgotāji varētu atbildēt uz šiem jautājumiem, pamatojoties uz spēkā esošajiem noteikumiem, un izklāstīt savus kritērijus, lai veicinātu zināmu vienošanos par informācijas apmaiņu. Tomēr ir svarīgi uzsvērt, ka šīs

One way in which to control data sharing is the Five Safes Framework. Each 'safe' entails questions to assess a specific aspect of the disclosure risk.

problēmas nevar atrisināt, ieviešot universālu risinājumu. Datu pārvaldības sistēmās ir jāņem vērā datu veids, konteksts un nozare, kurā dati tiek vākti un/vai ar kuriem dalās, jo policijas rīcībā esošā informācija atšķirsies no tās, ko vāc skola vai automobiļu ražotājs.⁴⁶

Īpašs pasākums, ko PPP var īstenot, ir konfidencialitātes līgums par informācijas apmaiņu.⁴⁷ Tā ir vienošanās, kurā partneri apņemas neizpaust konfidencialu vai īpašumtiesībām aizsargātu informāciju. Tomēr PPP būtu jācenšas izvairīties no nevajadzīgas konfidencialitātes. Jo īpaši neformāla tipa PPP visiem iesaistītajiem dalībniekiem pēc iespējas vairāk jāpaļaujas uz savu partneru diskretumu.⁴⁸ Vēl viena iespēja ir izveidot tiešsaistes forumu, lai atbalstītu esošos (un, iespējams, nepietiekamos) informācijas apmaiņas mehānismus. Privātus tiešsaistes forumus var izmantot kā līdzekli, lai viegli un droši apmainītos ar vispārīgu informāciju, jaunumiem un atjauninājumiem. Atgriežoties pie iepriekšējā piemēra, policija šādās situācijās potenciāli varētu vērsties pie partneriem privātajā forumā, lai lūgtu informāciju.⁴⁹

Partnerības kultūra

Kā norādīts iepriekš, nav vienotas stratēģijas, kā izveidot PPP, tomēr noteicošais faktors ir tas, ka tai jābūt uz partnerību orientētai kultūrai.⁵⁰ Politikas veidošanas līmenī ir jāatbalsta PPP veidošana un darbība, lai risinātu esošās problēmas, piemēram, uzticības un nepārtrauktības trūkumu. Tas savukārt palielinātu PPP stabilitāti un piesaistītu lielāku skaitu ieinteresēto partneru.

Uz partnerību orientēta kultūra

Pirmkārt, lai standartizētu PPP izveidi, darbību, skaidrību un pārredzamību, ir nepieciešami politikas instrumenti (noteikumu, pamatnostādņu vai (valsts) rīcības plāna veidā).⁵¹ Konkrētāk, katrs valdības departaments var ieviest savu regulējumu vai pamatnostādnes, kas vērstas uz konkrētu tematu vai nozari.⁵²

Drošas uzņēmējdarbības rīcības programma 2023-2026

Ik pēc trim gadiem Nīderlandes Nacionālā platforma noziedzības kontrolei (*Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing*) publicē rīcības programmu "Droša uzņēmējdarbība". Šī programma stimulē publiskā un privātā sektora partnerību, lai cīnītos pret noziedzību pret uzņēmumiem, kā arī pret uzņēmumu tīšu (un netīšu) noziedzības veicināšanu.⁵³

Tajā uzmanība pievērsta trim tēmām (kibernoziedzība, organizētā noziedzība un mantiskie noziegumi), vienlaikus sniedzot konkrētus ieteikumus un pasākumus, lai izveidotu efektīvas partnerības. Piemēram, organizētās noziedzības apkarošanai programmā noteikti šādi pasākumi:

- > iecelt neaizsargāto nozaru pilnvarnieku, kas kalpos kā saikne starp valsts un privātajām struktūrām;
- > izturētspējas un informētības mācības neaizsargātajām nozarēm (piemēram, atpūtas parkiem un kempingiem);
- > Palīdzība potenciālo partneru atlases procesā;
- > cita starpā nodrošināt juridisko atbalstu, lai vadītu un veicinātu datu kopīgu lietošanu;
- > Digitālās platformas izveide, lai dalītos ar informāciju, kā arī veidotu saikni ar potenciālajiem jaunajiem partneriem.

Svarīgs partneris šajā rīcības programmā ir Drošas uzņēmējdarbības platforma (*Platform Veilig Ondernemen*). Šīs platformas ir reģionālas iniciatīvas, kurās iesaistītas tiesībsargāšanas iestādes, pašvaldības, uzņēmumi, juridiskais sektors un tirdzniecības asociācijas, kuru mērķis ir novērst un apkarot noziedzību. Valsts platforma noziedzības apkarošanai ir valsts mēroga partnerība, savukārt Drošas uzņēmējdarbības platformas nodrošina tās piemērošanu vietējā līmenī. Tāpēc to var klasificēt kā labu piemēru citām valstīm vai reģioniem, kuru mērķis ir izveidot PPP politikas instrumentus.

Uzzini vairāk: Aktuālā programma Veilig Ondernemen 2023 t/m 2026 | Rapport | [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl)

Otrkārt, partnerības kultūras veidošanā palīdzētu valdības atbalsts finansējuma veidā. Kombinācijā ar politikas pasākumiem pietiekams un pastāvīgs finansējums var dot impulsu daudzām PPP, tomēr daudzās valstīs šie divi nosacījumi prasa visaptverošas sociālpolitiskas pārmaiņas.⁵⁴ Tomēr ir jāizvairās no pārmērīga regulējuma un kontroles, lai radītu iespēju elastībai un dažādībai. Pārāk stingri norādījumi un prasības attiecībā uz finansējumu atturēs potenciālos partnerus un jaunus PPP veidus.⁵⁵

Visbeidzot, ir svarīgi, lai PPP tiktu uzraudzītas un novērtētas. Tikai tad ir iespējams noteikt, kā un vai partnerība un tās darbības ir (pareizi) īstenotas, kādi varētu būt tās rezultāti un ietekme un kā to var uzlabot nākotnē. Piemēram, Brazīlijā īstenotā PPP, kas vērsta uz bērnu seksuālo izmantošanu (CSE), rezultātā tika pastiprināta nepilngadīgo upuru, kas vecāki par 15 gadiem, stigmatizācija. Lai gan gan tūrisma, gan būvniecības nozare aktīvi piedalījās kampaņās un pasākumos, lai apkarotu KSE, pusaudži kopumā tika izslēgti no preventīvajiem pasākumiem, jo tika kļūdaini uzskatīts, ka viņiem ir pieaugušo lēmumu pieņemšanas prasmes. Rezultātā viņi parasti netika uzskatīti par cietušajiem, kad viņi piedzīvoja seksuālu izmantošanu.⁵⁶ Šā iemesla dēļ, lai gan partnerības kopumā ir veicināmas, ne visas PPP būs efektīvas vai dos pozitīvus rezultātus. Tāpēc PPP ir nepieciešamas pamatlīmeņa vadlīnijas. Ideālā gadījumā novērtējuma izveide būs aprakstīta iepriekš minētajos politikas instrumentos, tāpēc PPP nav jāsāk no nulles. Vēl viena iespēja ir organizācijām vai valdības vadītājiem iniciatīvām atbalstīt PPP, sniedzot konsultācijas, apmācību vai praktisku atbalstu.

Eiropas PPP iespējas

Kā jau minēts iepriekš, daudzās ES dalībvalstīs pašlaik nav izstrādāta sistēma, kas palīdzētu īstenot vai ieskicētu PPP izmantošanu. Aptuveni 90 % no Eiropas PPP, kas izveidotas laikā no 1990. līdz 2016. gadam, ir koncentrētas Francijā, Spānijā, Portugālē un Vācijā.⁵⁷ Viens no izskaidrojumiem meklējams tajā, ka Eiropas līmenī trūkst visaptverošu struktūru, kas veicinātu sadarbību starp publiskā un privātā sektora partneriem.⁵⁸ Kā piemēru var minēt ES atbalstīto PPP revīziju novērtējumu, kas liecina par labu uzturēšanas līmeni un ātru politikas īstenošanu, tomēr tās bieži vien netika efektīvi pārvaldītas un tādējādi nenodrošināja pietiekamu izmaksu un ieguvumu attiecību.⁵⁹ Analīzes trūkums pirms PPP uzsākšanas bieži vien izraisīja izmaksu efektivitātes trūkumu, kā arī nepietiekamu partnerības izmantošanu, jo tika izmantotas nepiemērotas pieejas un privātajiem partneriem trūka stimulu.⁶⁰

Tāpēc ir nepieciešamas PPP sistēmas Eiropas līmenī. Šādai sistēmai būtu jāietver iespējamie finansēšanas mehānismi, konsultāciju kanāli, standartizētas pamatprocedūras un nolīgumi, analīzes plāni un novērtēšanas modeļi.⁶¹ Šiem instrumentiem ir arī potenciāls veicināt strukturētu informācijas apmaiņu starp privātā un publiskā sektora partneriem un labas prakses apmaiņu, un tie var kalpot kā vadlīniju rīks.⁶²

Consequently, there is a need for PPP frameworks on a European level. Such framework should include potential funding mechanisms, advisory channels, basic standardised procedures and agreements, analysis plans and evaluation models.

Starptautiskā PPP sistēma

Bērnu tiesību un uzņēmējdarbības principi (CRBP)⁶³ ir desmit principu apkopojums, kas nosaka privātā sektora vadlīnijas bērnu tiesību aizsardzībai un atbalstam. Lai gan CRBP nav saistoši, tie kalpo kā labs piemērs tam, kā definēt un palielināt privātā sektora atbildību saistībā ar bērnu tiesību aizsardzību. Piemēram, pirmais princips ir vērsts uz cieņu un atbalstu. Tas paredz, ka uzņēmumiem bērnu tiesības jāiekļauj rīcības kodeksā, uzņēmējdarbības plānā un citās politikas jomās, kā arī jāizstrādā skaidri norādījumi, kas tiek uzraudzīti visos organizācijas līmeņos.⁶⁴

Ar CRBP ir saistīts Kodekss (Rīcības kodekss par bērnu aizsardzību pret seksuālo izmantošanu ceļojumu un tūrisma jomā). Kodekss ir daudzu ieinteresēto pušu iniciatīva, kas atbalsta ceļojumu un tūrisma nozari tieši bērnu seksuālās izmantošanas novēršanā, sniedzot atbalstu un instrumentus. Tās cita starpā sadarbojas ar viesnīcām, aviosabiedrībām, restorāniem un ceļojumu aģentūrām. Visi partneri apņemas ievērot sešus kritērijus, lai aizsargātu bērnus, piemēram, līgumos visā piegādes ķēdē iekļaut nulles tolerances klauzulu vai apmācīt darbiniekus atpazīt bērnu seksuālo izmantošanu un ziņot par to.⁶⁵

Šādas iniciatīvas atvieglo sadarbību starptautiskā līmenī, nevis liek valstu valdībām veidot PPP ar starptautiskiem uzņēmumiem katrā no to jurisdikcijas jomām.

PPP, kas darbojas Eiropas līmenī, acīmredzot saskarsies ar līdzīgām problēmām kā valsts vai vietējā līmenī. Šīm partnerībām būtu jābūt ļoti pārredzamām attiecībā uz to, kā to sadarbība atbilst VDAR, privātuma politikai un vispārējām cilvēktiesībām.⁶⁶ Ilgtermiņa PPP būtu periodiski jāpārskata, lai tās atbilstu tehnoloģiju inovācijām un politikas izmaiņām.⁶⁷

Secinājums

Publikā un privātā sektora partnerības ir vienošanās starp publikā un privātā sektora dalībniekiem, kurās tie sadarbojas, lai sasniegtu kopīgu mērķi. Publikā un privātā sektora partnerība sabiedrībā kļūst arvien izplatītāka, daļēji tāpēc, ka tā var izpausties dažādos veidos atkarībā no tēmas, mērķiem un partneru iesaistīšanās līmeņa. Tomēr, ņemot vērā šo partnerību daudzveidību, PPP izveide un turpināšana ir saistīta ar vairākām problēmām.

Pirmkārt, PPP veidošanu var kavēt nesaderīgas prioritātes un uzticības trūkums. Partneriem ar atšķirīgu izcelsmi parasti ir pretēji iemesli iesaistīties PPP (piemēram, ekonomiski, sociāli vai likumdošanas motīvi). Tāpēc ir svarīgi iepriekš skaidri apspriest un definēt PPP mērķi, lai strādātu pie kopīgiem mērķiem un uzdevumiem, kurus var īstenot visi partneri. Turklāt ir ļoti grūti izveidot PPP ar kopīgiem mērķiem, ja partneri viens otram neuzticas. Uzticības trūkums var būt saistīts ar pastāvošiem aizspriedumiem, varas nelīdzsvarotību vai atšķirīgām organizatoriskām normām un vērtībām. Lai izvairītos no šīm problēmām, regulāras tiešas tikšanās, kuru laikā cilvēki atstāj savas organizatoriskās lomas, ir efektīvāks līdzeklis, lai veicinātu attiecību uzlabošanu starp visiem partneriem.

Otrkārt, lai panāktu efektīvu PPP darbību, ir nepieciešamas efektīvas partnerattiecības un pamata nepārtrauktības līmenis. Viens no ieteikumiem ir, lai PPP tiktu oficiāli definēta kādā līgumā (piemēram, saprašanās memorandā vai kopīgā misijas deklarācijā). Formalitātes līmenis būs atkarīgs no tā, ko vēlas iniciatori un partneri. Tomēr, skaidri definējot PPP lomas, uzdevumus un sadarbības mehānismus, tiks uzlabota tās nepārtrauktība un darbība. Papildu šķērslis rodas vienmēr, kad koplietojamie dati ir nesavienojami vai konfidenciāli likumdošanas, organizatorisku vai tehnisku iemeslu dēļ. Šā iemesla dēļ politikas pārmaiņu mērķim vajadzētu būt nevajadzīgu šķēršļu mazināšanai datu apmaiņas sadarbības kanālos (piemēram, efektīvāk saskaņojot dažādas datubāzes).

Visbeidzot, ir vajadzīgi politikas instrumenti (piemēram, sistēmas), kas veicina uz partnerību orientētu kultūru ne tikai valsts, bet arī Eiropas līmenī. Šādi instrumenti var palīdzēt standartizēt, veidot un nodrošināt PPP pārredzamību, neatstājot to tikai vietējo dalībnieku ziņā. Šajā dokumentā minēts Nīderlandes piemērs, kurā sniegti konkrēti ieteikumi un pasākumi partnerību atbalstam konkrētās nozarēs, kā arī starptautisks piemērs, kā PPP var iesaistīt lielus starptautiskus uzņēmumus.

Nobeiguma piezīmes

- 1 ESAO, Padomes ieteikums par publiskā un privātā sektora partnerību publiskās pārvaldības principiem: OECD, 2012, 18.
- 2 Turpat, 18-9.
- 3 Eiropas Savienība, Publiskā un privātā sektora partnerība Eiropas Savienībā: Luksemburga: Eiropas Revīzijas palāta, 2018, 12-4.
- 4 5Is - CLAIMED Framework - preventīvo pasākumu mobilizēšanai - CRIME FRAMEWORKS.
- 5 ENISA, Labas prakses rokasgrāmata - Sadarbības modeļi efektīvām publiskā un privātā sektora partnerībām, Luksemburga: Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra, 2011, 45.
- 6 Starptautiskais noziedzības novēršanas centrs, Pasaules Banka un Bogotas Tirdzniecības palāta, *Publiskā un privātā sektora partnerība un sabiedrības drošība. Ricības ceļvedis*, Kanāda: Starptautiskais Noziedzības novēršanas centrs, 2011, 89. ESAO, Padomes ieteikums par publiskā un privātā sektora partnerību publiskās pārvaldības principiem, 8. lpp.
- 7 Starptautiskais noziedzības novēršanas centrs, Pasaules Banka un Bogotas Tirdzniecības palāta, *Publiskā un privātā sektora partnerība un sabiedrības drošība. Ricības ceļvedis*, 91-2.
- 8 Turpat, 93. ESAO, Padomes ieteikums par publiskā un privātā sektora partnerību publiskās pārvaldības principiem, 8. lpp.
- 9 Alianse "Down To Zero Alliance", "Efektīvi veidi sadarbībai ar privāto sektoru". Informatīvais dokuments un vadlīnijas pilsoniskās sabiedrības organizācijām: ECPAT International un Down to Zero Alliance (DtZ), 2019, 14.
- 10 Pretkorupcijas partnerības iniciatīva (PACI), Labas prakses vadlīnijas trešo pušu uzticamības pārbaudes veikšanai, Ženēva: Pasaules Ekonomikas forumsdoi, 2013.
- 11 Alianse "Down To Zero Alliance", "Efektīvi veidi sadarbībai ar privāto sektoru". Informatīvais dokuments un vadlīnijas pilsoniskās sabiedrības organizācijām, 11.
- 12 ENISA, Publiskā un privātā sektora partnerības (Ppp) - sadarbības modeļi: Eiropas Savienības Tīklu un informācijas drošības aģentūra, 2017, 11. Nick Tilley (Ed.), *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, Cullompton, Devon: Willan Publishing, 2005, 735.
- 13 ENISA, Publiskā un privātā sektora partnerības (Ppp) - sadarbības modeļi, 13. lpp.
- 14 Alianse "Down To Zero Alliance", "Efektīvi veidi sadarbībai ar privāto sektoru". Informatīvais dokuments un vadlīnijas pilsoniskās sabiedrības organizācijām, 10-2.
- 15 Zara Quigg et al., Stad in Europe (novērtējuma ziņojums), Liverpool: Public Health institute, STAD in Europe, 2019, 45-6.
- 16 Starptautiskais noziedzības novēršanas centrs, Pasaules Banka un Bogotas Tirdzniecības palāta, *Publiskā un privātā sektora partnerība un sabiedrības drošība. Ricības ceļvedis*, 46, 85 un 93.
- 17 Alianse "Down To Zero Alliance", "Efektīvi veidi sadarbībai ar privāto sektoru". Informatīvais dokuments un vadlīnijas pilsoniskās sabiedrības organizācijām, 9-10.
- 18 Tilley, *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, 740; Nicholas Dorn un Michael Levi, Private-Public or Public-Private Strategic Dialogue on Serious Crime and Terrorism in the Eu, *Security Journal* 22 (2008), 305.
- 19 Tilley, *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, 751. ENISA, Publiskā un privātā sektora partnerības (Ppp) - sadarbības modeļi, 32.
- 20 Alianse "Down To Zero Alliance", "Efektīvi veidi sadarbībai ar privāto sektoru". Informatīvais dokuments un vadlīnijas pilsoniskās sabiedrības organizācijām, 14.
- 21 Dorn un Levi, Private-Public or Public-Private Strategic Dialogue on Serious Crime and Terrorism in the Eu, 310.
- 22 Tilley, *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, 750.
- 23 ENISA, Publiskā un privātā sektora partnerības (Ppp) - sadarbības modeļi, 32.
- 24 Turpat.
- 25 Tilley, *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, 752.
- 26 Nacka Kommun, Noziedzības novēršana Nackā, <https://www.nacka.se>, 2020. gads.
- 27 James E. Austin, Strategic Collaboration between Nonprofit and Businesses, *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly* 29:1 (2000), 71.
- 28 Uzziniet vairāk: Vidusjūras reģiona praktizējošo speciālistu tīkla spēju veidošana efektīvai reaģēšanai uz jauniem drošības izaicinājumiem | MEDEA Project | Fact Sheet | H2020 | CORDIS | Eiropas Komisija (europa.eu), Contactgegevens Coöperatieve Industriële Brandweerzorg met Uitgesloten Aansprakelijkheid | Overheid.nl, Home | Gezamenlijke Brandweer (gezamenlijke-brandweer.nl).
- 29 ESAO, Padomes ieteikums par publiskā un privātā sektora partnerību publiskās pārvaldības principiem, 8. lpp.
- 30 Tilley, *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, 735.
- 31 Starptautiskais noziedzības novēršanas centrs, Pasaules Banka un Bogotas Tirdzniecības palāta, *Publiskā un privātā sektora partnerība un sabiedrības drošība. Ricības ceļvedis*, 93. Down To Zero Alliance, Effective Ways of Working with Private Sector. Pamatdokuments un vadlīnijas pilsoniskās sabiedrības organizācijām, 15.
- 32 Tilley, *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, 735.
- 33 ESAO, Padomes ieteikums par publiskā un privātā sektora partnerību publiskās pārvaldības principiem, 9. lpp.
- 34 ENISA, Labas prakses rokasgrāmata - Sadarbības modeļi efektīvām publiskā un privātā sektora partnerībām, 45. lpp.
- 35 Starptautiskais noziedzības novēršanas centrs, Pasaules Banka un Bogotas Tirdzniecības palāta, *Publiskā un privātā sektora partnerība un sabiedrības drošība. Ricības ceļvedis*, 94-5.
- 36 Tilley, *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, 735-6.
- 37 ESAO, Padomes ieteikums par publiskā un privātā sektora partnerību publiskās pārvaldības principiem, 16. lpp.
- 38 Tilley, *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, 735-6.

- 39 Turpat, 736.
- 40 Edna Pezard Ramirez, ekspertu raksts <https://www.uia-initiative.eu/>, 2023. BeSecure-FeelSecure Archives - Eiropas Pilsētu drošības forums (efus.eu).
- 41 Irvinga Fišera komiteja, Ifc ziņojums Nr. 1. Datu koplietošana: Problēmas un labā prakse: Starptautisko norēķinu banka, 2015, 8-9.
- 42 Eiropas Komisija, Drošības savienība: Atjaunotās Šengenas informācijas sistēmas uzsāk darbību: Eiropas Komisija, 2023. gads.
- 43 John T. Picarelli, Moving Public-Private Partnerships from Rhetoric to Reality: Circamp / Csaadf Transferability Assessment, Amerikas Savienotās Valstis: National Institute of Justice (NIJ), 2009. gads.
- 44 ESAO, Datu pieejamības un kopīgas lietošanas uzlabošana: ESAO, Parīze, 2019. gads.
- 45 Austrālijas Statistikas birojs, Piecu drošumu sistēma. Datu konfidencialitātes rokasgrāmata, <https://www.abs.gov.au>, 2021. gads.
- 46 ESAO, Datu pieejamības un kopīgas lietošanas uzlabošana: Risku un ieguvumu saskaņošana attiecībā uz datu atkalizmantošanu dažādās sabiedrībās.
- 47 Dorn un Levi, Private-Public or Public-Private Strategic Dialogue on Serious Crime and Terrorism in the Eu, 308-9.
- 48 Tilley, *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, 735-6.
- 49 Dorn un Levi, Private-Public or Public-Private Strategic Dialogue on Serious Crime and Terrorism in the Eu, 305-13.
- 50 ENISA, Publiskā un privātā sektora partnerības (Ppp) - sadarbības modeļi, 18. lpp.
- 51 ESAO, Padomes ieteikums par publiskā un privātā sektora partnerību publiskās pārvaldības principiem, 11. lpp.
- 52 Turpat, 8.
- 53 Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing, Actieprogramma Veilig Ondernemen 2023-2026, Nederland: Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing, 2022, 2-3.
- 54 Tilley, *Handbook of Crime Prevention and Community Safety*, 737.
- 55 ESAO, Padomes ieteikums par publiskā un privātā sektora partnerību publiskās pārvaldības principiem, 11. lpp.
- 56 Alianse "Down To Zero Alliance", "Efektīvi veidi sadarbībai ar privāto sektoru". Informatīvais dokuments un vadlīnijas pilsoniskās sabiedrības organizācijām, 14.
- 57 Eiropas Savienība, Publiskā un privātā sektora partnerība Eiropas Savienībā: Plaši izplatīti trūkumi un ierobežoti ieguvumi, 15 & 44.
- 58 Dorn un Levi, Private-Public or Public-Private Strategic Dialogue on Serious Crime and Terrorism in the Eu, 303.
- 59 Eiropas Savienība, Publiskā un privātā sektora partnerība Eiropas Savienībā: Plaši izplatīti trūkumi un ierobežoti ieguvumi, 49.
- 60 Turpat, 35-8.
- 61 Turpat, 42.
- 62 Dorn un Levi, Private-Public or Public-Private Strategic Dialogue on Serious Crime and Terrorism in the Eu, 312-3.
- 63 Lasiet visu dokumentu, kurā ietverti bērnu tiesību un uzņēmējdarbības principi: Bērnu tiesības un uzņēmējdarbības principi | UNICEF.
- 64 Alianse "Down To Zero Alliance", "Efektīvi veidi sadarbībai ar privāto sektoru". Informatīvais dokuments un vadlīnijas pilsoniskās sabiedrības organizācijām, 5-6.
- 65 Kodekss, Kas ir kodekss?, <https://thecode.org/about/>, 2021.
- 66 Dorn un Levi, Private-Public or Public-Private Strategic Dialogue on Serious Crime and Terrorism in the Eu, 313.
- 67 Eiropas Savienība, Publiskā un privātā sektora partnerība Eiropas Savienībā: Plaši izplatīti trūkumi un ierobežoti ieguvumi, 40.

Public-private partnerships in crime prevention

CHALLENGES AND RECOMMENDATIONS

PPP FORMATION

- > **Aligning priorities towards shared objectives:** It is important to clearly define the purpose of the PPP beforehand, in order to establish shared goals and objectives that are workable for all of the partners involved.
- > **Building trust:** A lack of trust, due to existing prejudices, power imbalances or different values and norms, can be avoided through mutual assurance and a basic degree of reliance, for instance by holding regular face-to-face meetings in order to build professional relationships.

PPP WORKING

- > **Efficient partnership relations:** Effective cooperation can be generated by formally establishing clear working mechanisms and a system of communication within the partnership.
- > **Establishing continuity:** Clearly defining the roles, tasks and responsibilities of all partners will enhance the continuity and functioning of a PPP.
- > **Sharing (incompatible) data:** Tailored policy changes should aim to reduce legislative, organisational or technical barriers to data sharing channels.

PPP CULTURE

- > **Partnership-oriented culture:** policy instruments must enhance the standardisation and transparency of PPPs on both national and European level.

Contact details

EUCPN Secretariat
Email: eucpn@ibz.eu
Website: www.eucpn.org

 twitter.com/eucpn
 facebook.com/eucpn
 linkedin.com/company/eucpn